

**Francisci Monacelli Eugubini J. U. D. Protonotarii
Apostolici, olim Ecclesiæ Venusinæ, ac deinde Æsinatis
Vicarii Generalis, &c. Formularium Legale Practicum Fori
Ecclesiastici**

In Quo Formulæ Expeditionum usufrequentium de his, quæ pertinent ad
Officium Judicis nobile, continentur ; Opus Episcopis, Vicariis Generalibus,
Aliisque Iurisdictionem quasi Episcopalem exercentibus: necnon
Confessariis, Parochis, Cancellariis, cæterisque in dicto Foro versantibus,
apprimè utile ...

In qua præter Supplementum Formularum Fori extrajudicialis, accesserunt
quamplures Formulæ Fori contentiosi, necnon nonnullæ litteræ Pastorales
non minùs utiles, quàm necessariæ gubernium Ecclesiasticum
assumentibus, ab eodem Auctore annotationibus auctæ, sacræ paginæ
oraculis, & Sacr. ...

Monacellus, Franciscus

Venetiis, 1707

R. P. D. Benincasa Romana Quindenniorum. Veneris 13. Martii 1689.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62423](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62423)

Neque obligatio prætenſa deputandi Patrimoniale ex teſtibus ab Uniuerſitate adductis probatur, prout ſupra expenſum fuit; Imò de contrario conſtat ex Deputationibus exhibitis pro parte Abbatis, in quibus tantùm abeſt adminiſtrationem Eccleſiæ S. Pelagii Patrimoniali loci de Arredondo fuiſſe conceſſam, quod ut plurimum vel Monachi, vel Presbyteri extranei à loco de Arredondo pro illa, fuerunt deputati *Summario Abbatis nu. 20.* & ſi aliquando Patrimonialis electus fuit, id evenit ſub expreſſa conditione, & Jura-mento, quod non cenſeretur deputatus ex quo eſſet Patrimonialis *Summario ejuſdem num. 26.* ex quibus facultas prædicta Abbatis de Ognâ convalidatur, & Jus ab Uniuerſitate prætenſum penitus deſtruitur.

Et ita utraque Parte audita reſponſum fuit, &c.

R. P. D. BENINCASA

Romana Quindenniorum.
Veneris 13. Martii 1689.

ARGUMENTUM.

Emphyteuſi translata ad manus mortuas, dentur Domino directo de æquitate Quindennia ſingulis quindecim annis, etiam nulla facta conventionione. Melioramenta non augent laudemium.

SUMMARIUM.

- 1 Quindennium debetur loco laudemii Domino directo ſingulis quindecim annis ob tranſitum Emphyteuſis in manus mortuas.
Quindennia ſunt ſolvenda juxta antiquum rei valorem, nulla habita ratione melioramentorum, ibi.
- 2 Quindennium nihil aliud eſt, quam ipſum laudemium determinato tempore decimi quinti anni ſolvendum, quamvis non conventum.
- 3 Laudemium non augetur, ſi ſiant melioramenta.
- 4 Fictio in caſu ficto operatur quantum veritas in caſu vero.

5 Ubi militat eadem ratio, militare debet eadem juris diſpoſitio.

6 Fictio legis, non admittitur ultra caſus expreſſos.
Laudemii ſolutio faciendâ eſt juxta loci conſuetudinem, ibi.

7 Nemo debet cum aliena jactura locupletari.

8 Utilius habere pro Emphyteuſi Quindennium, quam erigere laudemium.

9 Melioramenta facta in re ſacra, & religioſa non cedunt ſolo.
Monafterium auctoritate Ordinaria erectum in fundo Emphyteutico, non cedit ſolo, ibi.

DECISIO XIII.

Postquam ſub die 6. Junii 1687. reſolutum fuit conſtare de bono jure Capituli Sanctæ Mariæ Tranſtyberim ad effectum manutentionis in exigendis quindennis ſibi debitis, pro quadam Domo Emphyteutica à Monialibus Beatæ Virginis ſeptem dolorum, titulo emptionis modo poſſeſſa, eademque quindennia regulanda fore ſecundum valorem ipſius domus de tempore, quo empta fuerat, non autem juxta ſtatum præſentem ex nova Fabrica Monafterii, & Eccleſiæ totaliter mutatum, & pluribus melioramentis adauctum, diſputatum hodiè fuit: An ſtandum, vel recedendum eſſet à deciſis, & DD. inhærentes fundamentis præteritæ reſolutionis pro illius confirmatione, ſteterunt rejectis novis objectionibus in contrarium excitatis.

1. Præmiſſo ſiquidem, quod quindennia in jure penitus ignota ſucceſſerint loco laudemii, quod ex quadam æquitate à præxi fingitur decimo quinto deberi quolibet anno Domino directo, quia aliàs nullam haberet ſpem devolutionis ob tranſitum Emphyteuſis in manibus mortuis, *Ricc. in prax. reſolut. 633. par. 1. per tot. Rot. coram Coccino deciſ. 233. num. 15. & coram Cerro deciſ. 2. num. 12. uſque ad 21. & deciſ. 192. n. 4. p. 19. rec. ſicuti, ubi non proceditur per viam novæ Inveſtituræ favore diverſæ perſonæ, ſed potiùs ſimplicis renovationis in perſonam Emphyteutæ ſemel inveſtitæ quando laudemium debetur, ſolvendum eſt*

Bb 4 jux-

uxtà Taxam in prima acquisitione conventam, non consideratis melioramentis rei Emphyteuticæ, ex firmatis per Rotam coram Ottobon dec. 183. nu. 6. & seq. cùm aliis ibidem adductis, sic etiam quindenniales præsentationes ad ejus normam, & ab eadem persona solvendæ regulari debent, juxtà antiquum rei valorem, nulla habita ratione Emponematum, ex quibus hoc medio tempore ejusdem incrementum derivat. Nam eadem in æquiparatis militat ratio, & subrogatus naturam induit ejus, in cujus locum subrogatur, l. Pomponius 13. §. Cùm quis ff. de acquir. possess. Oldrad. conf. 224. n. 25. Rot. dec. 44. n. 16. p. 8.

Nec attendi meretur, quod applicabilis non sit casui regula propofita, vel quia nec laudemium, nec quindennia fuerint unquam taxata post acquisitionem domum Monialibus, vel quia non versetur in terminis simplicis renovationis, sed veræ novæ investituræ, dùm controversa Domus per dictam Ducissam de latere Monialium Austricem olim empta, usque ad obitum possessa, novissimè solum ad manus mortuas Monialium pervenit, & non nisi postquam conversa fuit, in Monasterium, & adaucta enunciatis melioramentis.

2. Quoniam frustrà quæritur de speciali conventionione quantitatis quindenniorum dùm ea nihil aliud sunt, quam ipsum laudemium determinato tempore decimi quinti cujuslibet anni solven. Niger. de laudem. par. 12. art. 3. nu. 145. Rot. dec. 474. n. 18. p. 9. sicuti autem laudemium seclusa contraria consuetudine suam habet mensuram à l. final. §. ne avaritia, C. de Jur. Emphyt. sic etiam quindennium, absque eo quod opus sit aliqua conventionione; cùm ipso laudemio commensuratur, Rot. decis. 40. nu. 30. par. 7. & dec. 280. n. 4. par. 1. & coram Cerro, dec. 2. nu. 134.

3. Quod autem in casu nostro extranei sint termini novæ Investituræ patet ex ipso Instrumento emptionis Domus de qua agitur à Ducissa acquirete pro ipsismet Monialibus, & ad earum favore solummodò stipulato, accedente etiam ipsius Capituli consensu Summario num. 7. Quamob rem non solum ex facto cessat objectum, & convincitur, quod possessio usque ab obitum non fuerit penès Ducissam,

nec quod ad Moniales pervenerit, existentibus jam melioramentis ab ea factis, sed in necessariam sequelam velit, quod nullum pro eis debeatur augmentum quindennii, sicut non augetur laudemium, quod ab ipso meliorante perfolvitur, Brun. conf. 44. nu. 12. & sequentibus. Soccin. Jun. conf. 70. nu. 2. lib. 3. Amad. à Ponte de laudem. par. 13. nu. 1. & 2. cùm aliis congestis in decis. 90. post Salgad. de labyrint. credit. nu. 4.

4. Neque ex eo quia loco laudemii, quod in qualibet nova Investitura solven. esset, successerint quindennia, cum supposito quod Bona Emphyteutica si pensis privatam personam existerent de 15. in quindecim Annos alienari possent dici meretur, quod cum in casu veræ alienationis regulariter quindennium habitum etiam ratione melioramentorum exinde eveniat, quod eodem modo commensurari debeat in casu suppositæ alienationis ut fictio in casu ficto operetur, quod veritas in casu vero, l. 1. §. hoc autem Sen. Conf. ff. ad Sen. Consult. Trebell. Dec. conf. 1. nu. 150. lib. 1. Gonzales ad regul. 8. Cancell. gloss. 51. nu. 28.

5. Nam ultrà quod Emphyteusis in manus mortuas transivit, apud quas perpetuò duratura est, nulla prorsus fingi valet nova Investitura, nisi in personam ejusdem Emphyteutæ, quo casu, cum pro melioramentis laudemium non augetur, ut dictum fuit: Ità nec quindennia, ut eadem militet Juris dispositio, ubi eadem ratio procedit l. his solis Cod. de renovand. donat. Rota decis. 84. nu. 4. part. 4. & dec. 348. nu. 13. par. 17.

6. Responsum etiam fuit, quod quamvis ex fictione æquitativa, consuetudine inducta singulis 15. annis ex supposita alienatione oriatur favore Domini directi Jus novæ investituræ, & exactionis laudemii non tamen probatur in jure dispositum, aut ab eadem consuetudine inductum, quod illud etiam debitum sit pro melioramentis ipsius rei Emphyteuticæ, cujus nova fingitur Investitura, & tritum est quod fictio legis tanquam jus singulare ultra casus expressos non admittitur, l. 2. §. Codicill. ubi Bald. ff. de Jur. Codicill. l. 1. singulare, ff. sicut. per. Giovagnon. conf. 73. nu. 64.

n. 64. lib. 1. Mant. de tacit. lib. 8. tit. 2. lib. 13. n. 7. Ricc. decis. 102. n. 16. præcipue in hac materia laudemii, in qua consuetudo præcisè observanda venit, eo modo, & forma, quia fuit introducta Soccin. Jun. conf. 70. n. 73. & seq. lib. 3. Gratian. discept. 377. n. 19. Fulgen. de Jur. Emphyt. tit. de laudem. par. 15. n. 2.

7. Movere tandem non potuit DD. exaggeratum præjudicium, quod resultare videtur in hoc casu Domino directo, qui si fundum Emphyteuticum in manus mortuas distrahi non promississet, potuisset semper à novo Emphyteuta laudemium etiam exposcere ratione Empnematum, prout præcisè exactum fuit pro aliis similibus fundis ab eodem Capitulo, cujus jactura non debent Moniales locupletari eodem textu in cap. unico, §. sed duorum de alienat. in fund. Innocent. in cap. secundum Canoniam n. 3023. qu. 8.

8. Etenim cum evenire posset, ut quomodolibet decimoquinto anno non solum non augeatur, sed fortasse diminutus remaneat valor rei Emphyteuticæ, etiam ex causa inordinata; Major fortasse resultat utilitas Domino directo ex invariabili taxa semel firmata, quam si determinato tempore esset renovanda, ut ad propositum notat Papon. in collect. arrest. lib. 1. tit. 14. arrest. 4. per tot. Unde hoc etiam praticari solet in quindenniis Cameræ Apostolicæ debitis, à quibus usus processit quindennium hujusmodi solutionum, Cassador. ad reg. Cancell. decis. 19. n. 60. Urfell. concl. 100. n. 20. Niger. de laudem. par. 12. art. 3. n. 219. Rot. dec. 198. n. 4. part. 19.

9. Cæterum omnis tollitur dubietas in præfenti hypothesi, si consideretur, quod melioramenta, de quibus agitur tanquam Sacra, & Religiosa, cum cedere nequeant solo, nunquam favore Domini directi resolvi possunt; Unde quo ad ea frustranea remanet quæstio tam laudemii, quam quindennii, ut latius dictum fuit in decisione, quæ revidetur, quod non solum intelligendum est de Ecclesia, ut à Capitulo non controvertitur, sed etiam de toto Monasterio auctoritate ordinaria erecto, Calderin. conf. 5. de Religios. Dom. Gizzarel. decis. 37. n. 3. & sequitur Rota dec. 398. n. 6. par. 4. tom. 1.

Et ita approbando in reliquis præteritam decisionem responsum fuit utraque &c. & omnibus DD. suffragantibus.

R. P. D. EMERIX DECANO.

Mediolan. Nullitatis Professionis.
Ven. 3. Martii 1690.

ARGUMENTUM.

Professio emissa ante legitimam ætatem, non ratificatur per annalem habitus gestationem, nec per exercitium actuum professorum, data probabili ignorantia nullitatis præcedentis professionis.

SUMMARIUM.

1 Professio emissa ante legitimam ætatem præscriptam à Concilio, est irrita, & nulla.

Restitutio in integrum adversus lapsum quinquennii, tollit obstaculum agendi de nullitate, ibi.

3 Monachus gestans per annum habitum indistinctum Religionis, & exercens actus solis Professis spectantes, censetur tacite professionem nullam ratificasse, tametsi ignoraverit nullitatem præcedentis professionis.

4 Monachus quoties ex justa, & probabili causa habuit ignorantiam nullitatis suæ professionis expressæ, permanendo in Religione, non dicitur illam tacite ratificare, & probatur rationibus à n. 5. & seqq. per tot. & in 2. dec. coram eodem, ibi.

DECISIO XIV.

Pater Joannes Thomas Foppa, Antonius Maximus in sæculo nuncupatus, qui, licet natus die 7. Martii 1663. nihilominus in libro Baptismatum ex incuria Parochi descriptus fuit, natus sub die 7. Martii 1662. & cum fide Baptismatis, desumpta ex hac erronea descriptione, tanquam existens supra decimum sextum suæ ætatis annum, sub die 13. Martii 1678. professionem Regularem emisit in Congregatione Olivetana. Comperto, occasione perquirendi nova fidem Baptismatis